

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (femte avdelningen)
den 9 juli 2002 *

I mål T-333/00,

Rougemarine SARL, Paris (Frankrike), företrätt av advokaterna T. Levy och O. Rezlan, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av K. Banks och M. Wolfcarius, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: franska.

med stöd av

Europeiska unionens råd, företrätt av A. Lopes Sabino, i egenskap av ombud,

intervenient,

angående en talan om dels ogiltigförklaring av kommissionens beslut meddelat genom skrivelse av den 5 september 2000 om avslag på sökandens ansökan om finansiellt stöd inom ramen för programmet MEDIA II, dels ersättning för den skada som sökanden lidit till följd av detta avslag,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (femte avdelningen)

sammansatt av ordföranden J.D. Cooke samt domarna R. García-Valdecasas och P. Lindh,

justitiesekreterare: avdelningsdirektören B. Pastor,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter förhandlingen den 22 februari 2002,

följande

Dom

Tillämpliga bestämmelser

- 1 Rådet antog den 10 juli 1995 beslut 95/563/EG om genomförandet av ett program för att stimulera utveckling och distribution av europeiska audiovisuella verk (Media II — Utveckling och distribution) (1996—2000) (EGT L 321, s. 25).
- 2 Kommissionen ansvarar för genomförandet av programmet och beviljar finansiellt stöd till företag för att genomföra projekt som kommissionen väljer ut genom det förfarande för infordran av förslag som föreskrivs i artikel 5 i beslut 95/563.
- 3 I artikel 3 fjärde stycket i beslut 95/563 anges vilka kategorier av företag som kan beviljas detta stöd:

”Utan att det påverkar avtal och konventioner i vilka gemenskapen är fördragslutande part skall de företag som omfattas av programmet, även i fortsättningen, innehas av medlemsstaterna eller medborgare i medlemsstaterna, antingen direkt eller genom majoritetsandel.”

4 Kommissionen gav i förslagsinfordran 3/2000 riktlinjer för att ansöka om stöd för utveckling av audiovisuella verk (spelfilmer, kreativa dokumentärer) framställda av europeiska oberoende produktionsföretag (nedan kallade riktlinjerna).

5 I punkt 2 andra strecksatsen i riktlinjerna ges följande definition på europeiska produktionsföretag:

”Företag vars huvudsakliga verksamhet är framställning av audiovisuella verk och som innehas, antingen direkt eller genom majoritetsandel, av medborgare i Europeiska unionens medlemsstater, medborgare i medlemsstater i EES eller andra europeiska länder som deltar i programmet MEDIA och som har sitt säte i ett av dessa länder.”

6 I punkt 3.1.1 i riktlinjerna anges att följande kriterier skall ligga till grund för urvalet av de planerade audiovisuella verken:

”— Idéns kvalitet och originalitet (utvärderad på grundval av ämnets behandling, manuskriptet, 'storyboard', etc.),

— antal verk som det förslagsingivande företaget och dess anställda har framställt...,

— möjlighet att projektet genomförs...,

— möjlighet att projektet sprids över gränserna...”

- 7 I punkt 1 i riktlinjerna anges att kommissionen har uppdragit åt ”European MEDIA Development Agency” (EMDA) att bistå den vid utvärderingen av projekten.

Bakgrund till tvisten

- 8 Sökanden är ett företag för audiovisuell produktion med säte i Frankrike. Företagets ledare och majoritetsägare, S. Aloui, är tunisisk medborgare, bosatt i Frankrike sedan år 1991.

- 9 Sökanden har flera gånger utan resultat ansökt om stöd inom ramen för programmet MEDIA II. Sökanden ställde den 30 mars 2000, efter det att förslagsinfordran 3/2000 offentliggjorts, följande fråga till kommissionen:

”Jag önskar inkomma med ett förslag i enlighet med förslagsinfordran 3/2000 för att ansöka om stöd för utveckling av audiovisuella verk.

Rougemarine är ett enligt fransk rätt bildat oberoende produktionsföretag som till största delen ägs av sin företagsledare, vilken inte är medborgare i en av Europeiska unionens medlemsstater eller i någon annan europeisk stat som deltar i programmet MEDIA.

Jag skulle vilja veta om [Rougemarine] skall anses vara ett europeiskt produktionsföretag i den mening som avses i [riktlinjerna].

...”

- 10 Kommissionen svarade via elektronisk post den 31 mars 2000 att sökanden inte föreföll motsvara den definition på ett europeiskt produktionsföretag som givits i riktlinjerna.
- 11 Sökanden inkom den 14 april 2000, som svar på förslagsinfordran 3/2000, med ett förslag till projekt benämnt Hôr. Kommissionen bekräftade den 26 maj 2000 att den mottagit förslaget och uppgav att de föreslagna projekten skulle bedömas av en grupp oberoende experter.
- 12 Kommissionen underrättade genom skrivelse av den 5 september 2000 sökanden om sitt beslut att inte bevilja stöd till projektet Hôr (nedan kallat det ifrågasatta beslutet). Detta beslut har följande lydelse:

”Bedömningen av inkomna förslag är nu avslutad och tyvärr tillhör inte projektet [’Hôr’] de utvalda projekten.

Förfarandet

- 13 Sökanden väckte förevarande talan genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 3 november 2000.

- 14 Genom handling som inkom till förstainstansrättens kansli den 27 december 2000 ansökte rådet om att få intervensera i förfarandet till stöd för kommissionen. Genom beslut av ordföranden för förstainstansrättens femte avdelning av den 29 januari 2001 tilläts denna intervention.

- 15 Intervenienten inkom med sin inlaga den 6 mars 2001.

- 16 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten (femte avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet.

- 17 Parterna utvecklade sin talan och besvarade förstainstansrättens frågor vid förhandlingen den 22 februari 2002.

Parternas yrkanden

18 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

— bifalla invändningen om att beslut 95/563 är rättsstridigt,

— ogiltigförklara det ifrågasatta beslutet,

— bevilja företaget ersättning för den skada som det har åsamkats genom detta beslut, och

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

19 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

— avvisa eller, i andra hand, ogilla invändningen om rättsstridighet och yrkandet om ogiltigförklaring,

- ogilla yrkandet om ersättning, och

- förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

20 Intervenienten har yrkat att förstainstansrätten skall

- avslå invändningen om att beslut 95/563 är rättsstridigt, och

- förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Yrkandet om ogiltigförklaring

- 21 Sökanden har som enda grund anfört att det ifrågasatta beslutet är diskriminerande. Sökanden har kritiserat kommissionen för att den vägrade bevilja sökanden finansiellt stöd på grund av att dess majoritetsägare är tunisisk medborgare. Sökanden har anfört att detta var en avgörande omständighet även om det inte uttryckligen angavs i det ifrågasatta beslutet. Sökanden, som anser att det föreligger diskriminering, har således i första hand gjort gällande att det ifrågasatta beslutet är rättsstridigt och har i andra hand gjort en invändning om att kravet avseende nationalitet i artikel 3 fjärde stycket i beslut 95/563 är rättsstridigt.

Upptagande till sakprövning

Parternas argument

- 22 Kommissionen har anført att talan om ogiltigförklaring inte kan upptas till sakprövning. Kommissionen anser nämligen att sökanden inte har ett berättigat intresse av att få det ifrågasatta beslutet prövat, eftersom sökanden har åberopat omständigheter som inte ligger till grund för beslutet. Kommissionen har tillbakavisat argumentet att sökandens projekt inte utvaldes därför att sökanden inte var ett europeiskt produktionsföretag i enlighet med behörighetskravet i artikel 3 fjärde stycket i beslut 95/563. Enligt kommissionen motiverades det ifrågasatta beslutet uteslutande av den oberoende expertens bedömning att sökandens projekt inte uppfyllde urvalskriterierna (punkt 3.1.1 i riktlinjerna) och således inte kunde beviljas gemenskapsstöd. Det rör sig under dessa omständigheter inte alls om någon underförstådd motivering till avslagsbeslutet. Sökanden har följaktligen inte något berättigat intresse av att förstainstansrätten bedömer en omständighet som inte låg till grund för det ifrågasatta beslutet.

Förstainstansrättens bedömning

- 23 Kommissionens invändningar avser huruvida sökandens anmärkningar är relevanta och inte huruvida denne har ett berättigat intresse av att få saken prövad. Frågan huruvida det ifrågasatta beslutet underförstått motiverades av att sökanden inte motsvarade definitionen på ett europeiskt produktionsföretag enligt artikel 3 fjärde stycket i beslut 95/563 omfattas av prövningen i sak och inte av prövningen huruvida talan kan tas upp till sakprövning.

24 Talan kan följaktligen upptas till sakprövning.

Prövning i sak

Parternas argument

- 25 Sökanden har i första hand gjort gällande att det ifrågasatta beslutet strider mot artikel 12 EG och mot den grundläggande likabehandlingsprincipen.
- 26 Enligt sökanden visar kommissionens systematiskt avvisande inställning till sökandens olika projekt att det ifrågasatta beslutet verkligen grundas på nationaliteten hos majoritetsägaren i det ansökande företaget.
- 27 Sökanden har anfört att trots alla ansträngningar som gjorts har samtliga projekt som sökanden har föreslagit inom ramen för programmet MEDIA avvisats av kommissionen med exakt samma motivering. Detta visar att kommissionen önskar utesluta sökanden utan att närmare ange skälen till sina beslut.

- 28 Enligt sökanden uppgav kommissionen dessutom i sitt e-postmeddelande av den 31 mars 2000 att sökanden inte verkade motsvara definitionen på ett europeiskt produktionsföretag.
- 29 Sökanden anser att de projekt som företaget hade föreslagit inom ramen för förslagsinfordringarna 3/97, 3/98 och 3/2000 uppfyllde urvalskriterierna. Sökanden har särskilt redogjort för de omständigheter som visar att det aktuella projektet Hôr uppfyller kraven avseende idéns kvalitet och originalitet, produktionsföretagets och dess anställdas yrkeskunnande, möjligheten att projektet genomförs och möjligheterna till gränsöverskridande produktion.
- 30 Enligt sökanden hade kommissionen för övrigt inte åberopat något expertutlåtande innan förevarande talan väcktes. Kommissionen skulle emellertid inte ha kunnat utsluta projektet Hôr utan att hänvisa till detta utlåtande om det hade funnits vid tidpunkten då det ifrågasatta beslutet fattades. Sökanden anser att denna omständighet visar att kommissionen i själva verket begränsade sig till att avslå ansökan på grund av att sökandens majoritetsägare är tunisisk medborgare även om detta skäl inte uttryckligen anges i det ifrågasatta beslutet.
- 31 Enligt sökandens uppfattning leder kriteriet avseende nationalitet som tillämpats i fråga om sökanden till särbehandling av europeiska företag beroende på deras majoritetsägares nationalitet. Denna diskriminering strider mot den allmänna likabehandlingsprincip som fastslagits i rättspraxis och som följer av artikel 12 EG.

- 32 Sökanden har i andra hand invänt att behörighetskravet avseende nationaliteten hos aktieägarna i europeiska produktionsföretag enligt artikel 3 fjärde stycket i beslut 95/563 är rättsstridigt på grund av att det strider mot artikel 12 EG och den grundläggande likabehandlingsprincipen.
- 33 Kommissionen har tillbakavisat denna kritik och har framhåvt att det ifrågasatta avslagsbeslutet grundas på brister hos sökandens projekt och inte på någon form av diskriminering. Kommissionen anser att talan är ogrundad i det att den riktar sig mot ett skäl till avslag som inte anges i det ifrågasatta beslutet. Det ifrågasatta beslutet är dessutom tillräckligt motiverat.
- 34 Kommissionen har i andra hand gjort gällande att kravet avseende nationalitet är förenligt med icke-diskrimineringsprincipen.
- 35 Rådet har i detta hänseende påpekat att kravet avseende nationalitet som sökanden har kritiserat är ett objektiva och icke-diskriminerande villkor. Rådet har erinrat om att det i gemenskapsrätten inte finns någon allmän princip som ålägger gemenskapen att i varje hänseende behandla tredje länder och deras medborgare likadant som medlemsstaterna och medlemsstaternas medborgare (domstolens dom av den 28 oktober 1982 i mål 52/81, Faust mot kommissionen, REG 1982, s. 3745, punkt 25, av den 10 mars 1998 i mål C-122/95, Tyskland mot rådet, REG 1998, s. I-973, punkt 56, och av den 10 mars 1998 i de förenade målen C-364/95 och C-365/95, T. Port, REG 1998, s. I-1023, punkt 76).
- 36 Rådet har även anfört att artikel 12 EG utgör grunden för principen om likabehandling av gemenskapsmedborgare, vilken i allmänhet inte är tillämplig på medborgare i tredje länder (domstolens dom av den 19 januari 1988 i mål 223/86, Pesca Valentia, REG 1988, s. 83, punkt 18, och av den 5 juni 1997 i de förenade målen C-64/96 och C-65/96, Uecker och Jacquet, REG 1997, s. I-3171, punkt 16).

Förstainstansrättens bedömning

- 37 Förstainstansrätten finner att det i skälen till det ifrågasatta beslutet endast hänvisas till bristerna hos det projekt för vilket sökanden har ansökt om gemenskapsstöd. Sökandens behörighet att delta i programmet MEDIA II eller att svara på förslagsinfordran 3/2000 mot bakgrund av definitionen på ett europeiskt produktionsföretag berörs inte alls i det ifrågasatta beslutet. Anmärkningarna avseende den diskriminerande karaktären hos behörighetskravet enligt artikel 3 fjärde stycket i beslut 95/563 förefaller således vid första anblicken irrelevanta, eftersom det inte i skälen till beslutet anges att detta kriterium har tillämpats.
- 38 Sökanden har emellertid gjort gällande att det ifrågasatta beslutet underförstått grundades på den omständigheten att sökanden inte är ett europeiskt produktionsföretag i den mening som avses i artikel 3 fjärde stycket i beslut 95/563. Med hänsyn till det ifrågasatta beslutets klara ordalydelse åligger det sökanden att visa att det egentliga skälet till beslutet hänför sig till nationaliteten hos sökandens majoritetsägare. Sökanden har i detta syfte åberopat dels de avslagsbeslut som har följt på sökandens svar på förslagsinfordringarna 3/97 och 3/98, dels kommissionens meddelande av den 31 mars 2000 om att sökanden inte verkade motsvara definitionen på ett europeiskt produktionsföretag.
- 39 Förstainstansrätten finner emellertid att kommissionen avslög sökandens ansökningar om finansiellt stöd inom ramen för förslagsinfordringarna 3/97 och 3/98 på grund av projektens kvalitet och inte av något skäl hänförligt till sökandens bristande behörighet.

- 40 Det är riktigt att kommissionen i sitt meddelande av den 31 mars 2000 informerade sökanden om att denna ”inte verkade motsvara” riktlinjernas definition på ett europeiskt produktionsföretag.
- 41 Förstainstansrätten finner emellertid att sökanden inte ansåg sig bunden av detta meddelande utan ansökte senare om stöd inom ramen för förslagsinfordran 3/2000. Vid behandlingen av denna ansökan begränsade sig inte kommissionen till att undersöka huruvida sökanden uppfyllde kravet avseende nationalitet enligt artikel 3 fjärde stycket i beslut 95/563. Det framgår av handlingarna i målet att kommissionen verkligen bedömde det föreslagna projektets förtjänster. Kommissionen har inlämnat utlåtandet av den oberoende experten, som fått i uppdrag att granska ansökningarna om finansiellt stöd. I detta utlåtande påpekas projektets brister och i synnerhet den omständigheten att manuskriptet inte verkade tillräckligt moget samt att den planerade budgeten var alltför stor i förhållande till den förväntade publiken. Förstainstansrätten anser att det under dessa omständigheter är otvivelaktigt att kommissionen verkligen bedömt projektet med beaktande av urvalskriterierna.
- 42 Denna uppfattning påverkas således inte av det faktum att det i det ifrågasatta beslutet inte i detalj anges vilka specifika omständigheter som medfört att kommissionen ansett att projektet inte uppfyllde urvalskriterierna i förslagsinfordran 3/2000. Det har heller ingen betydelse att kommissionen inte innan talan väcktes översände eller omnämnde det expertutlåtande som låg till grund för det ifrågasatta beslutet.
- 43 I den mån sökandens anmärkningar skall anses rikta sig även mot det ifrågasatta beslutets påstått bristfälliga motivering skall bedömningen av om detta besluts motivering uppfyller kraven i artikel 253 EG inte ske endast utifrån dess ordalydelse utan även utifrån sammanhanget och reglerna på det ifrågavarande området.

- 44 På grund av det stora antalet ansökningar som inkommit som svar på förslagsinfordran 3/2000, vilka kommissionen på kort tid skulle ta ställning till, blir motiveringen till kommissionens beslut att avslå ansökan om finansiellt stöd inom ramen för programmet MEDIA II ofrånkomligen kortfattad. Det anges i det ifrågasatta beslutet att kommissionen avlog ungefär 84 procent av de 577 ansökningar som granskades. En mer ingående motivering av varje enskilt beslut skulle ha medfört att förfarandet för beviljande av gemenskapsstöd inom ramen för förslagsinfordran 3/2000 skulle ha tagit avsevärt längre tid (se analogt domstolens dom av den 7 februari 1990 i mål C-213/87, Gemeente Amsterdam och VIA mot kommissionen, REG 1990, s. I-221, summarisk publicering, punkt 2). Även om det ifrågasatta beslutets motivering var fåordig möjliggjorde den för sökanden att tillvarata sina rättigheter och för förstainstansrätten att utöva sin prövningsrätt.
- 45 Av det ovan anförda följer att sökanden inte har styrkt att det ifrågasatta beslutet underförstått grundades på den omständigheten att kommissionen ansåg att sökanden inte var behörig att motta finansiellt stöd inom ramen för programmet MEDIA II.
- 46 Anmärkningarna avseende den diskriminerande karaktären vad gäller definitionen på ett europeiskt produktionsföretag är således inte relevanta. Sökandens invändningar mot definitionen av ett europeiskt produktionsföretag enligt artikel 3 fjärde stycket i beslut 95/563 är följaktligen inte heller relevanta och behöver inte tas upp till prövning.
- 47 Talan om ogiltigförklaring skall följaktligen ogillas.

Yrkandet om ersättning för skada

Parternas argument

- 48 Sökanden har yrkat ersättning som preliminärt uppskattas till 2 446 386,70 euro för skada som företaget har lidit på grund av den diskriminering som det har utsatts för.
- 49 Kommissionen har genmält att sökanden inte har styrkt att villkoren för gemenskapens ansvar är uppfyllda i förevarande mål.

Förstainstansrättens bedömning

- 50 Gemenskapens utomobligatoriska ansvar förutsätter enligt fast rättspraxis att flera villkor är uppfyllda, nämligen att det agerande som läggs institutionen till last är rättsstridigt, att det verkligen föreligger en skada och att det finns ett orsakssamband mellan agerandet och den åberopade skadan (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 17 maj 1990 i mål C-87/89, Sonito m.fl. mot kommissionen, REG 1990, s. I-1981, punkt 16, och förstainstansrättens dom av den 29 oktober 1998 i mål T-13/96, TEAM mot kommissionen, REG 1998, s. II-4073, punkt 68).

- 51 Det framgår av rättens prövning av yrkandet om ogiltigförklaring att eftersom kommissionen inte har agerat rättsstridigt på ett sådant sätt att gemenskapen kunde bli ansvarig gentemot sökanden, är ett av de nödvändiga villkoren för detta ansvar inte uppfyllt.
- 52 Sökandens yrkande om ersättning kan följaktligen inte bifallas och det saknas anledning att utreda huruvida de övriga förutsättningarna för gemenskapens ansvar är uppfyllda.
- 53 Av det ovan anförda följer att talan skall ogillas i sin helhet.

Rättegångskostnader

- 54 Enligt artikel 87.2 i förstainstansrättens rättegångsregler skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att sökanden skall förpliktas att bära sin rättegångskostnad och ersätta kommissionens rättegångskostnad. Eftersom sökanden har tappat målet, skall kommissionens yrkande bifallas.
- 55 Enligt artikel 87.4 i förstainstansrättens rättegångsregler skall rådet, som är intervenient i målet, själv bära sina kostnader.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (femte avdelningen)

följande dom:

- 1) Talan ogillas.
- 2) Sökanden skall bära sin rättegångskostnad och ersätta svarandens rättegångskostnad.
- 3) Intervenienten i målet skall bära sina kostnader.

Cooke

García-Valdecasas

Lindh

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 9 juli 2002.

H. Jung

Justitiesekreterare

J.D. Cooke

Ordförande